

Moravčem napeljana cesta s prevojsko; tam stoji gostilnica čedne podobe. Užejan in truden vkrenem v njo, nadja se kaj za želodec ali pa morda še celó konja, vsakako pa nekoliko minut odpočitka za pekoče me noge. Dobil pa sem le kozarec po deželi navadnega vina, ponosnega, pa vendar prijaznega gospodarja prav gorenjske korenine in kaj še? Nikogar družega, kakor strahú vsakega davkoplačevalca, katerega je rodila naj-novejša dôba zboljšavanj postav, možá s kapico rudeče obrobjeno, ki je s povaljanim zavitkom pisem ponosno košato sedel za belo lipovo mizo, a ko sem se na pragu prikazal, brž pipo iz ist potegnil in kapo z glave. Jaz dozdam tako „uniformiranega“ človeka na kmetih daleč od Ljubljane še nisem videl, zato sem mislil, da je kak Müllerjev „dienstmann“, katerega je kdo z Ljubljane s kakim silnim opraviлом v te kraje poslal; kako se pa čudim, ko mi ponosno pové, da je brdske davkarije „štajereksekutor“. No, povsod človek kaj novega vidi. V pogovoru je hvalil brdske „gospode“, to je uradnike, o kmetih okoli pa ni nič pohvalnega pravil. Jaz se nisem hotel spuščati v obširnejši razgovor, tudi nisem hotel zapaziti, kako je mož svoj uže prazni kozarec proti mojemu pollitru pomikal; menil sem se bolj z gospodarjem, ki je pa, kakor sem zapazil, vendar nekak „rešpekt“ imel pred možem s kapico rudeče obrobjeno.

Voza tudi tu ni bilo dobiti, toraj na noge, da me ne prehití noč. Cesta gre vedno navzgor in navzdol, je polna strmih in nevarnih klancev, vrh tega pa še slabo posuta, po vodi raztrgana in skoro popolnem brez vseh ograj; se vidi, da se po nji ne vozi veliko, ali pa morda preveč težkih kmetiških vozov. Vasi od tod naprej ni, le posamesne hiše. Ob solnčnem vremenu utegne hoja tu prijetnejša biti, po mokri cesti in ponoči pa gotovo ne. Akoravno se v prej omenjeni krčmi nisem skoro nič mudil, so vendar jeli po vseh cerkvah, katerih se tukaj veliko vidi, s hriba in iz dola oglašati se večerni zvonovi in kmalu me je zajel mrak, potem trda ponočna temota, da sem komaj pot pred sabo videl. Strahú prav za prav jaz ne poznam, vsaj po Kranjskem ne, ker ni hudobnih ljudi; vendar bi bil rajši imel svetlo ko temo, noč ima uže nekaj posebnega v sebi.

Pozno je uže, ko se mi ob cesti pokaže moravško pokopališče. Od tod je prav slab klanec v vas, skoro da ima malokateri veči kraj tak privoz, kakor je s te strani v Moravče; se ve, da tudi tu voda trga, kakor povsod po tej dolini, kjer s hribov pridira.

Bližajočemu se prvimi hišam mi vdari na uho tužen, obupen krik blizo cerkve, sodim, da iz možkega grla. Osupnen se pomikam bliže in pridem do gruče ljudi, zbranih okolo ženske, zeló razdrapane, ki na vse grlo tuli in toguje, razumeti pa ne morem družega, ko posamezne besede.

„Kaj pa je tej ženski?“ — prašam možaka, ki me je zapazil in se proti meni obrnil.

„Nori, nori, nič družega“ — je odgovor.

„Pa zakaj nori in tako upije?“

„Včera so ji pokopali hčer, se ji je pa zmešala pamet, ker se ji tako večkrat zmeša. Zdaj bo nekoliko časa še tu okoli cerkve upila in razgrajala, potlej bo šla pa kam spat ali pa na pokopališče upit, kakor je včera in danes ves dan. Kar govori, ni vse skup nič, je nobeden ne razumi.“

Tako mi pravi mož in res je žena še skoro do polnoči plakala okoli cerkve, da marsikdo ni mogel spati, potem je pa šla nazaj na pokopališče k svoji hčeri. Revica!

(Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Nova železnica med Trstom in Benedkami.* Italijanska vlada je državnemu zboru predložila načrt, po katerem bi se napravila železnica iz Benetk v Portogruaro in se potem podaljšala do Tržiča. Vse mogoče, da dobimo prej to železnico, nego drugo mnogo potrebnijo v notranje dežele. Ta železnica bi imela za Italijo velik strateški pomen, in uže zarad tega bo Avstrija prisiljena speljati drugo železno črto proti morju in Furlaniji.

Naši dopisi.

Z Dunaja 7. marca. — V državnem zboru se je nadaljevala budgetna obravnava, ki pa memo družih let prav mlačno teče, do vrha prodira zmeraj le narodni boj in to v prvi vrsti boj Čehov in Slovencev zoper Nemce, in poleg tega staro nasprotstvo Rutenov in Poljakov. — Boj Čehov zoper Nemce vrtil se je letos krog vprašanja praškega vseučilišča in krog „bitke“ pri „Kuhelbad-u“, posebno ta zadnja dogodba se je omenjala tolikokrat, da so slednjič poslanci uže pred njo bežali iz zbornice. — O slovenskih narodnih razmerah govoril je pretekli teden obširno dr. Vošnjak; začeniši s šolskimi razmerami po Primorskem, Kranjskem in Štajarskem utemeljeval je najboljše pravične tožbe zarad sistematičnega ponemčevanja koroških Slovencev. Po vsem pa je sklepal s prav tako odločno kakor zaslužen nezaupnico za naučnega ministra Conrada. — Koroški poslanec Moro odgovarjal je drugi dan — pa grozno plitvo in ničevno — ker se rečno tako pedagoško barbarstvo ne dá zagovarjati. — Danes se obravnavajo srednje šole, se ve da brez naučnega ministra Conrada, kakor ves drugi naučni budget. — V odsekih se še poleg tega pridno pretresavajo: obrtniška, volilna in tarifna postava. — Ko sem spregovoril besedo tarifo, omeniti mi je vendar čudne prikazni o ceni kave. Kavarnarji čakali so komaj sklepa zbornice in poskočili so s črno kavo za 1—2 krajcarja, tako zdaj v srednjeboljših kavarnah veljá 17 krajc. Trgovci pa — in to je čudno — prodajajo danes kavo ceneje, kakor pred 1. marcem, ko je bil uvožninski davek za 16 gld. zlata pri 100 kilah nižji kot danes. — V trgovskih in narodno-gospodarskih krogih zagotavlja se, da se novejši čas toliko več kave pridelava, da se ni bati pomenljivega povikšanja cene za kavo.

V Gorici 5. marca. — „To je umevno“, da, kdor bo hotel čez sto let pisati zgodovino goriško, kronike preteklega meseca februarja v „Novicah“ ne najde; *) „konsultirovati“ **) bomoral „Sočo“ ali kateri drugi list, da zbere potrebnih dát. Za tekoči mesec pa se lahko spet k „Noviškim“ izvirkom povrne. In iz teh izvirkov naj najprej zajame to, da potem, ko so bili vsled 3 mesečne zimske suše studenci usahnili, začel jih je pretekli teden spet napajati zdaten dež, katerega so se naši sitni kmetje pa uže naveličali, češ, da zdaj bi bil najugodniši čas za delo. Bog jim ustrezí tem našim sitnežem! Pa kaj se bomo mi menili za-nje in za vreme; družih studentev potrebuje novi čas, studentev šolske vednosti. Tudi enega tacega nam je odtaknilo te dni sl. ministerstvo za uk in bogočastje: potrjeno je gosp. Simon Rutarjevo „Domovinoznanstvo“ za ljud-

*) Smo je uže tudi hudo pogrešali in bali se kaj hudega. Če tako zanesljiv studenec toliko časa ne dá svoje navadne vode, bi se skoro mislilo, da bo vsahnil. Da ste nam zdravi!

Vred.

**) Ne zamerite, g. vrednik, da sem uže spet zabredel v najnovejšo pisavo slovensko.

Pis.